

Uned: Cyfathrebu Syniadau

Trosolwg o'r Uned hon:

Bydd y plant yn defnyddio'r cyfrifiadur i ysgrifennu brawddegau syml gan gynnwys atalnodau llawn a'r fysell shifft ar gyfer prif lythrennau. Byddant yn dysgu sut i ddefnyddio'r fysell Enter ac yn gallu ychwanegu a dileu geiriau a mynd yn ôl i wneud newidiadau. Maent yn gallu newid y maint, lliw ac arddull y Ffont a siarad am y gwahaniaethau rhwng llawysgrifen a defnyddio'r cyfrifiadur ar gyfer testun ysgrifenedig.

Maent yn gallu defnyddio delweddau a seiniau i wella testun a deall yr angen i gadw gwaith. Maent yn gallu Cadw ac Adalw gyda chymorth, argraffu'n annibynnol a siarad am eu gwaith a rhannu syniadau gydag eraill.

Bydd y plant yn dysgu y gellir defnyddio cyfrifiadur i anfon a derbyn negeseuon drwy e-bost ac y gellir defnyddio rhai gwefannau i anfon negeseuon neu e-gyfarchion.

Disgwyliadau ar ddiwedd yr uned hon:

Bydd y rhan fwyaf o ddisgyblion yn gallu: Creu darn o destun ysgrifenedig ar y cyfrifiadur wrth ddefnyddio sgiliau bysellwrdd priodol gan gynnwys bysell Syflyd a Bwydo, ac yn gallu golygu a chywiro gwaith wrth ddefnyddio Backspace a Dileu. Maent yn gallu siarad am eu gwaith a defnyddio delweddau a seiniau i wella eu hysgrifennu a chadw ac adalw gwaith gyda chymorth. Maent yn gwybod y gellir defnyddio cyfrifiaduron i anfon a derbyn negeseuon ac yn gallu anfon a derbyn e-bost gyda help.

Bydd rhai disgyblion ond yn gallu: Creu brawddegau syml a bydd angen eu hatgoffa am ddefnyddio'r fysell Syflyd i greu prif lythrennau. Mae'n bosibl y bydd angen help arnynt i ddefnyddio delweddau a seiniau a golygu a chadw eu gwaith.

Bydd rhai disgyblion hefyd yn gallu: Creu darn o destun ysgrifenedig ar y cyfrifiadur gan ddefnyddio sgiliau bysellwrdd priodol ac yn gallu newid arddull, maint a lliw'r ffont. Maent yn gallu defnyddio delweddau a seiniau i wella testun a Chadw ac Adalw gyda chymorth. Maent yn gallu argraffu a siarad am eu gwaith a rhannu syniadau ag eraill. Maent yn dangos hyder i weithio'n annibynnol ac yn gallu gwneud dewisiadau am raglen briodol i wneud eu gwaith.

ALLWEDD:

Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol (PSDWBCD)	Datblygiad yr Iaith Gymraeg (WLD)	Datblygiad Creadigol (CD)
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu (LLC)	Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd (KUW)	Chwarae yn yr Awyr Agored (OP)
Datblygiad Mathemategol (MD)	Datblygiad Corfforol (PD)	Chwarae Rôl (RP)

Aseiad yr Athro/Athrawes: Dylai'r sgiliau a ddangosir gan y plant ffurfio rhan o aseiad parhaus. Dylid olrhain a chofnodi cynnydd disgyblion yn unol â pholisi asesu'r ysgol a'i ddefnyddio i gyfrannu at gynllunio yn y dyfodol. Darperir taflenni cofnodi ar gyfer ysgolion fel rhan ddewisol o'r Cynllun gwaith hwn.

Blwyddyn 2 **Creu a chyflwyno gwybodaeth a syniadau**

Cyfathrebu syniadau

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y cwricwlwm
<p>Yn gallu defnyddio'r cyfrifiadur i ysgrifennu brawddegau syml gan gynnwys atalnodau llawn a'r fysell Syflyd ar gyfer Prif lythrennau.</p>	<p> LLC WLD KUW </p>	<p>Mae'r plant yn creu darn o destun am eu profiadau fel rhan o waith dosbarth arferol. Gall fod yn gysylltiedig â phrofiadau dan do, awyr agored, taith dosbarth etc.</p> <p>Sicrhau bod y plant yn deall yr angen i strwythuro eu hysgrifennu i mewn i frawddegau, gan ddefnyddio atalnodau llawn a phrif lythrennau.</p> <p>Gofyn i blant sy'n gweithio mewn paru atalnodi darn sampl o ysgrifennu ac argraffu gwaith.</p>	<p>Atalnodau llawn</p> <p>Prif lythrennau</p> <p>Testun</p> <p>Ffont</p>	<p>Prosesydd geiriau</p> <p>Argraffydd</p>	<p> </p>

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
Yn gallu defnyddio delweddau i wella testun	 	<p>Edrych ar gylchgronau, llyfrau, barddoniaeth a siarad am sut y defnyddiwyd delweddau.</p> <p>Defnyddio delweddau o Fanc Lluniau a baratowyd yn eu gwaith.</p> <p>Tynnu lluniau gan ddefnyddio camera digidol o gwmpas yr ysgol a thir yr ysgol.</p> <p>Mewnosod llun ac ysgrifennu amdano mewn prosesydd geiriau.</p> <p>Defnyddio testun a delweddau wedi eu cyfuno i greu llyfr dosbarth yn y Saesneg neu'r Gymraeg sy'n gysylltiedig â thema neu bwnc.</p>	<p>Lluniau</p> <p>Testun</p> <p>Delweddau</p> <p>Symbolau</p> <p>Eiconau</p> <p>Graffeg</p> <p>Arwyddion</p>	<p>Lluniau, cylchgronau, llyfrau, barddoniaeth amrywiol</p> <p>Camera digidol</p> <p>Prosesydd geiriau</p> <p>Banciau lluniau</p>	
Yn gallu defnyddio sain i wella testun.	 	<p>Gan ddefnyddio amrywiaeth o ddyfeisiau recordio sain, mae'r plant yn recordio sain o'r amgylchedd dan do yn ogystal â'r awyr agored e.e. chwaraewyr MP3, 'Tuniau Siarad' neu recordyddion tâp a siarad am y recordiadau.</p> <p></p> <p>Recordio iaith lafar a/neu seiniau gyda microffon, i mewn i raglen briodol i wella testun.</p> <p>Gall y plant recordio iaith lafar i ddarlunio eu hysgrifennu mewn barddoniaeth, stori neu baragraff.</p>	<p>Sain</p> <p>Recordio</p> <p>Microffon</p> <p>Chwaraewr MP3</p> <p>Recordydd tâp</p>	<p>Tuniau Siarad</p> <p>Seiniau</p> <p>Microffon</p> <p>Recordydd tâp</p> <p>Chwaraewr MP3</p> <p>Meddalwedd sy'n caniatáu recordio iaith lafar</p>	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Yn gallu siarad am y gwahaniaethau rhwng llawysgrifen a defnyddio'r cyfrifiadur ar gyfer testun.</p>	 	<p>Dangos enghreifftiau o destun i'r plant gan ddefnyddio prosesydd geiriau.</p> <p>Gofyn i'r plant drafod sut mae'r gwaith yn wahanol i waith mewn llawysgrifen, e.e. <i>A yw'n hawdd ei ddarllen? A oes unrhyw wallau sillafu? A oes unrhyw groesi allan?</i></p> <p>Cyflwyno'r syniad y gellir cynllunio sut i osod yr ysgrifennu gydag arddulliau a meintiau ffont amrywiol gan ddibynnu ar y gynulleidfa mewn golwg.</p>	<p>Testun</p> <p>Prosesydd geiriau</p> <p>Cyrchwr</p> <p>Arddulliau Ffont</p> <p>Maint Ffont</p>	<p>Prosesydd geiriau</p> <p>Pecyn Cyhoeddi Pen Desg</p> <p>Samplau testun</p>	
<p>Yn gallu newid maint, lliw ac arddull ffont y testun.</p>	 	<p>Bwydo darn o farddoniaeth neu rigwm a dangos sut i newid y maint, lliw a ffont.</p> <p>Caniatáu i'r plant sy'n gweithio mewn paru ymarfer gwneud newidiadau.</p> <p>Argraffu'r gwaith a siarad am yr hyn y maent yn ei hoffi a ddim yn hoffi am eu newidiadau.</p>	<p>Arddull Ffont</p> <p>Lliwiau</p> <p>Maint Ffont</p> <p>argraffu</p>	<p>Barddoniaeth Rhigwm</p> <p>Prosesydd geiriau</p> <p>Pecyn Cyhoeddi Pen Desg</p> <p>Argraffydd</p>	
<p>Yn gallu symud testun i fyny ac i lawr y dudalen.</p>	 	<p>Ymarfer bwydo testun darn byr o farddoniaeth neu rigwm. Defnyddio bysellau i fyny ac i lawr, Back Space a Bwydo i weld sut y gellir symud testun a sut mae llinellau'n gallu newid.</p> <p>Siarad am sut y mae'r darn barddoniaeth wedi newid.</p>	<p>Testun</p> <p>Llygoden</p> <p>cyrchwr</p> <p>Back space</p> <p>Bwydo</p>	<p>Prosesydd geiriau</p> <p>Pecyn Cyhoeddi Pen Desg</p> <p>Barddoniaeth</p>	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Yn gallu ychwanegu a dileu geiriau a mynd yn ôl i'r testun i wneud newidiadau.</p>		<p>Teipio darn o lyfr plant adnabyddus. Rhoi'r gair 'a/ac' yn lle'r atalnodau llawn.</p> <p>Siarad am y darn gyda'r dosbarth ac esbonio bod defnyddio 'a/ac' dro ar ôl tro yn ei wneud yn ailadroddus ac yn anodd ei ddarllen.</p> <p>Dangos sut i ddileu 'a/ac', mewnosod atalnod llawn a newid y llythyren ganlynol i lythyren uwch.</p> <p>Gan weithio mewn parau, gofyn i'r plant olygu darn o destun a baratowyd.</p>	<p>Ffont</p> <p>Testun</p> <p>Dileu</p> <p>Ailadrodd</p> <p>Atalnod llawn</p> <p>Llythrennau</p> <p>Llythrennau uwch</p> <p>Golygu</p> <p>Backspace</p>	<p>Testun a baratowyd</p> <p>Prosesydd geiriau</p>	
<p>Yn deall yr angen i gadw gwaith.</p>		<p>Siarad am pam y mae'n bwysig cadw gwaith.</p> <p>Fel rhan o'u gwaith arferol, bydd plant yn dod ar draws rhaglenni cyfrifiadurol sydd â threfn cadw syml.</p> <p>Ymarfer cadw gyda'r rhaglenni hyn.</p>	<p>Cadw</p> <p>Eiconau</p> <p>Teitl</p> <p>Ffeil</p>	<p>Prosesydd geiriau</p> <p>Rhaglenni amrywiol</p>	
<p>Yn gallu cadw ac adalw gwaith gyda chymorth.</p> <p>Yn gallu argraffu eu gwaith.</p>		<p>Annog y plant i gadw eu gwaith gyda chymorth. <i>(Mae meddalwedd sy'n galluogi disgyblion i gadw eu gwaith eu hunain, heb lywio i'w ffolder gwaith disgybl yn syrthio i'r categori hwn.)</i></p> <p>Gofyn i'r plant argraffu eu gwaith.</p>	<p>Cadw</p> <p>Adalw</p> <p>Ffeil</p> <p>Argraffu</p>	<p>Prosesydd geiriau</p> <p>Argraffydd</p> <p>Rhaglenni amrywiol</p>	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
Yn gallu siarad am waith a rhannu syniadau ag eraill.	 	<p>Gan weithio mewn grwpiau bach, actio rôl gohebyddion. Y ffocws yw adrodd am fater ysgol.</p> <p>Mae pob grŵp yn cyflwyno eu hadroddiad i'r dosbarth.</p>	Geiriau prosiect penodol	Prosesydd geiriau cyhoeddwr pen desg Amlygyfryngau Bwrdd gwyn rhyngweithiol Camera digidol	
Dylid annog plant galluog i wneud dewisiadau am raglen addas i gyflwyno eu syniadau.	 	<p>Bydd y plant yn defnyddio Prosesydd geiriau neu raglen cyhoeddi Pen Desg i fynegi eu meddyliau a'u syniadau. Gallai hyn gynnwys cyfuno testun, delweddau a sain.</p> 	Testun Delweddau Sain	Prosesydd geiriau Cyhoeddwr pen desg	
Yn gwybod y gellir defnyddio'r cyfrifiadur i anfon a derbyn neges drwy e-bost.	 	<p>Dangos sut i anfon a derbyn neges at a gan ddsbarth arall o fewn yr ysgol.</p> <p>Gan weithio mewn grwpiau neu barau, ymarfer anfon neges syml at ddsbarth arall yn yr ysgol ac agor yr e-bost sy'n dod yn ôl fel ateb.</p>	Neges Rhyngwyd e-bost anfon derbyn	Rhyngwyd Bwrdd gwyn rhyngweithiol Cyfrifiadur Personol	
Yn gallu defnyddio gwefan i anfon negeseuon e.e. e-gyfarchiad.	 	<p>Creu neges, gwahoddiad neu gerdyn gan ddefnyddio gwefan fel Santa's workshop i anfon at ddsbarth arall yn yr ysgol.</p>	Rhyngwyd Gwefan Neges e-gyfarchiad	Rhyngwyd http://www.northpole.com/Mailroom/	